

Plastindustrien.
Brancheforeningen for danske plastvirksomheder

Høringssvar fra Plastindustrien:

**HØRING OM FORSLAG TIL NYT DIREKTIV OM REDUKTION
AF VISSE PLASTPRODUKTERS MILJØPÅVIRKNING**

København, 11. juni 2018

Indledningsvis vil Plastindustrien gerne kvittere for muligheden for at kommentere på forslaget til et nyt direktiv om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning, og vi har også tidligere bidraget til Europa-Kommissionens høring 'Begrænsning af havaffald', der går forud for det nærværende direktivforslag.

Overordnet set er vi i Plastindustrien meget positive over, at EU i højere grad sætter fokus på plast i havet, da det er en reel miljøudfordring, som skal aktivt adresseres – gerne på internationalt niveau, hvor der for alvor er mulighed for at gøre en reel forskel.

Vi er også tilfredse med, at direktivforslaget er baseret på faktiske informationer om havaffald, der er fundet på europæiske strande. Der er indhentet data fra 276 strande fra 17 EU-medlemsstater, og det er vores synspunkt, at et godt datagrundlag er stærkt medvirkende til at opkvalificere debatten i forhold til at vælge de rette løsninger.

Direktivforslaget identificerer en række forskellige engangsplastprodukter, som desværre ofte ender op i naturen f.eks. som en konsekvens af manglende affaldshåndtering, dårlig forbrugeradfærd og/eller et uhensigtsmæssigt produktdesign.

Der er ingen tvivl om, at der er plads til en klar forbedring i forhold til bedre forebyggelse af plast i havet, øget plastgenanvendelse og mere cirkulær økonomi. Men det er afgørende med en dybdegående debat om de forskellige mekanismer.

Vær varsom med markedsrestriktion som foranstaltning

Et af de mest vidtgående elementer i direktivforslaget er at forbyde udvalgte produkter som f.eks. plastbestik og engangstallerkener.

Vi oplever i øjeblikket en tendens til en unuanceret debat om plast, som af og til medfører uigenomtænkte ønsker om at forbyde forskellige produkter - bare fordi de er fremstillet af plast, hvilket ikke giver meget mening, hvis alternativet samlet set ikke er miljømæssigt bedre.

Et godt eksempel er plastposerne, hvor Miljøstyrelsen netop har fået foretaget en komparativ livscyklusanalyse af danske bæreposer, der viste, at plastbæreposen var det miljømæssige bedste alternativ:

<http://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2018/mar/ny-undersogelse-plastbaereposen-er-bedst-for-miljoet/>

I den forbindelse vil vi gerne generelt opfordre til, at en evt. markedsrestriktion af udvalgte produkter først sker efter yderligere analyser af substitutionsmuligheder, hvorvidt der reelt set findes miljømæssige bedre alternativer til de plastprodukter, som står til at blive forbudt.

Udvidet producentansvar skal indeholde de rette incitamenter

Et andet væsentligt element i direktivet er forslaget om at indføre af et udvidet producentansvar på f.eks. fødevarebeholdere (beregnet til fødevarer til umiddelbar fortæring), indpkningsposer- og folier (beregnet til fødevarer til umiddelbar fortæring) samt drikkevarebeholdere.

Såfremt forslaget realiseres bliver det emballageproducenternes ansvar at finansiere, at de pågældende produkter eksempelvis bliver indsamlet og affaldsbehandlet korrekt.

I den forbindelse vil vi gerne appellere til, at det udvidede producentansvar bliver struktureret sådan, at man gennem systemet skaber incitament til reelt at forbedre design- og genanvendelsesmulighederne (hvilket f.eks. ikke er sket på lignende ordninger på elektronikområdet).

Derfor bør man indrette producentansvarsordningen på f.eks. fødevarebeholdere efter princippet om, at forurenerne betaler. Det vil sige, at de der designer mest miljøvenligt skal betale mindre end dem, der designer/producerer uden at tænke over genanvendelsesmulighederne.

Dernæst er det også vigtigt, at prissystemet ofte bliver taget op til revision, således at strukturen i ordningen ikke er fastlåst og ufleksibel.

I forlængelse heraf er det yderst relevant at nævne, at industrien i Danmark allerede har iværksat en frivillig proces, der skal sikre, at langt flere producenter bliver tilskyndet til at designe plastemballage med genbrug og genanvendelse for øje. Dette arbejde er sket i regi af Forum for cirkulær plastemballage, som bl.a. har udviklet en konkret designguide, som kan tilgås via dette link: <https://plast.dk/wp-content/uploads/2018/05/Forum-for-cirkul%C3%A6r-plastemballage-Designmanual-2018-1.pdf>.

Det er vores klare forhåbning, at flere af disse initiativer bliver indarbejdet i en dansk national plasthandlingsplan, som selvfølgelig også skal ses i en sammenhæng med evt. kommende EU-regulering.

Det er i øvrigt også sandsynligt, at et udvidet producentansvar kan ramme mange flere forskellige aktører end først antaget. Hvis f.eks. danske supermarkeder importerer varerne, bliver det supermarkederne, som får tildelt producentansvaret. I den sammenhæng er det tænkeligt, at en bureaukratisk og dyr producentansvarsordning vil få supermarkederne til helt at fravælge de plastprodukter, der er pålagt producentansvar. Igen er det derfor relevant at spørge, hvorvidt den udvikling i praksis vil være til gavn for miljøet, såfremt de tilgængelige produktalternativer ikke er mere bæredygtige?

Oplysningstiltag kan fremme den personlige ansvarsfølelse

Udover de ovennævnte tiltag indeholder direktivet også forslag om, at medlemsstaterne skal træffe foranstaltninger med henblik på at oplyse forbrugerne om den mest forsvarlige affaldshåndtering efter endt brug af f.eks. fødevarer beholdere.

Vi ved erfaringsmæssigt, at en stor andel af engangsplastprodukterne ender i naturen netop pga. dårlig/forkert forbrugeradfærd, som hvis take-away boksen bliver efterladt på havnekanten, eller når hygiejnebindet bliver skyllet ud i toiletet.

Derfor kan vi kun støtte op om, at der bliver taget initiativ til at skrue op for graden af forbrugeroplysning. Dette må forventes at have en positiv effekt på den personlige ansvarsfølelse hos den enkelte forbruger, hvilket nødvendigvis må resultere i en mere hensigtsmæssig affaldshåndtering.

Danske plastvirksomheder bliver påvirket

Såfremt alle elementer i det nærværende direktiv bliver realiseret, så vil det uden tvivl påvirke et antal danske plastproducerende virksomheder.

I forhold til de foreslåede markedsrestriktioner vil det især påvirke en af vores medlemsvirksomheder, der er producent af forskellige former for plastservice. Pågældende virksomhed har også ytret sig kritisk overfor forslaget i programmet '55 minutter' på Radio 24/7: <https://www.radio24syv.dk/programmer/55-minutter/27581453/hvem-har-ansvaret-for-at-plastik-ender-i-naturen>.

I forhold til forslaget om at indføre et udvidet producentansvar på forskellige typer af fødevareremballage vil det være en langt større gruppe af danske plastproducerende virksomheder – her i blandt nogle af vores største medlemmer – som forventes at blive direkte berørt af direktivet.

Vi vil gerne gøre opmærksom på, at de præcise produktdefinitioner – og tolkningerne heraf – i forhold det udvidede producentansvar har meget stor indflydelse på, hvor mange produkter/producerende virksomheder, der bliver omfattet af reguleringen. Dette er med fordel et spørgsmål, der fremadrettet bør drøftes nærmere med industrien.

På længere sigt kan direktivet have en positiv effekt på en række danske plastgenanvendelsesvirksomheder. Men det afhænger i høj grad af, hvorvidt det udvidede producentansvar i praksis medfører en bedre affaldshåndtering.

Afrunding

Samlet set bifalder Plastindustrien – som tidligere nævnt – at der er fokus på at forebygge plast i havet, og Danmark har til forskel for så mange andre lande heldigvis også allerede et ret effektivt affaldssystem.

Imidlertid må dette faktum ikke blive en sovepude for ikke at kunne gøre det lidt bedre. Derfor vil vi som brancheorganisation meget gerne medvirke til at rykke Danmark (og EU) i en positiv retning ved bl.a. at designe produkterne smartere. Men det er også vigtigt, at f.eks. myndighederne også opfordrer forbrugerne til at bruge en skraldespand, når de har været en tur på stranden eller i skoven.

Hvis både industri, myndigheder og forbrugere alle sammen tager en smule mere ansvar, så kan vi nå rigtig langt.

Afslutningsvis skal vi naturligvis nævne, at vi i Plastindustrien står til fuld rådighed for yderligere spørgsmål eller kommentarer, såfremt dette måtte blive relevant, og vi vil muligvis benytte os af muligheden for at eftersende et uddybende høringsvar.

Med venlig hilsen,

Christina Busk

Miljøpolitisk chef i brancheforeningen Plastindustrien

cb@plast.dk – 3330 8630

